

Bruxelles, 25. studenoga 2022.
(OR. en)

14736/22

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0213(CNS)**

**FISC 220
ECOFIN 1161
ENER 590
ENV 1154
CLIMA 597**

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka) – rasprava o politikama

Kako bi usmjerilo raspravu o politikama koja će se održati na sastanku Vijeća (ekonomski i financijski poslovi) 6. prosinca 2022., predsjedništvo je pripremio napomenu s pitanjima kako su navedena u Prilogu u nastavku.

Odbor stalnih predstavnika poziva se da primi na znanje napomenu i pitanja predsjedništva te ih proslijedi Vijeću radi navedene rasprave o politikama.

Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) poziva se da održi raspravu o politikama na temelju pitanja koja je pripremio predsjedništvo.

Revizija Direktive o oporezivanju energije

Napomena predsjedništva

I. UVOD

1. Komisija je 14. srpnja 2021. podnijela Prijedlog direktive Vijeća o restrukturiranju sustava Zajednice Unije za oporezivanje energenata i električne energije (preinaka)¹ („Prijedlog direktive o oporezivanju energije”).
2. Prijedlog direktive o oporezivanju energije sastavni je dio paketa „Spremni za 55 %”² i njime se stoga doprinosi provedbi ambicioznih ciljeva EU-a u pogledu smanjenja emisija za najmanje 55 % do 2030. u odnosu na razinu iz 1990. te postizanju klimatske neutralnosti do 2050.
3. Ciljevi su Prijedloga direktive o oporezivanju energije sljedeći:
 - (a) uspostava prilagođenog okvira kojim će se doprinijeti postizanju ciljeva Unije za 2030. i klimatskoj neutralnosti do 2050. u kontekstu europskog zelenog plana. To bi uključivalo usklađivanje oporezivanja energenata i električne energije s energetske, okolišnim i klimatskim politikama EU-a, što bi doprinijelo radu EU-a na smanjenju emisija;
 - (b) uspostavljanje okvira kojim se unutarnje tržište EU-a štiti i poboljšava ažuriranjem opsega oporezivih energenata i strukture stopa te racionalizacijom primjene oslobođenja od poreza i smanjenja poreza u državama članicama i
 - (c) očuvanje kapaciteta za ostvarivanje prihoda za proračune država članica.
4. Europski gospodarski i socijalni odbor donio je svoje mišljenje 20. siječnja 2022.³, a Odbor regija 27. travnja 2022.⁴ Europski parlament još nije dostavio mišljenje.

¹ 10872/21.

² 10849/21.

³ 5615/22.

⁴ <https://webapi2016.COR.europa.eu/v1/documents/cor-2021-04801-00-00-ac-tra-hr.docx/content>

II. TRENUTAČNO STANJE

5. Tehnička analiza Prijedloga direktive o oporezivanju energije pokrenuta je u rujnu 2021. u okviru Radne skupine za porezna pitanja (neizravno oporezivanje – trošarine / oporezivanje energije). Tijekom slovenskog predsjedanja Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) je 7. prosinca 2021. primilo na znanje, kao točku „A”, izvješće predsjedništva o napretku u vezi s prijedlozima iz paketa „Spremni za 55 %” kojima se bavilo Vijeće ECOFIN, uključujući Prijedlog direktive o oporezivanju energije⁵. Tijekom francuskog predsjedanja Vijeće (ekonomski i financijski poslovi) je 17. lipnja 2022. primilo na znanje, kao točku „A”, izvješće predsjedništva o napretku u vezi s Prijedlogom direktive o oporezivanju energije⁶.
6. Nadovezujući se na napredak koji su postigla prethodna predsjedništva, češko predsjedništvo intenzivno je radilo na Prijedlogu direktive o oporezivanju energije. Cilj češkog predsjedništva bio je ostvariti što veći napredak u vezi s tim predmetom. Tehničko ispitivanje prijedloga u okviru Radne skupine za porezna pitanja provedeno je 19. srpnja, 12. rujna, 12. listopada, 10. studenoga i 17. studenoga 2022.
7. U srpnju 2022. češko predsjedništvo podnijelo je kompromisni tekst kojim je obuhvaćen cijeli Prijedlog direktive o oporezivanju energije i pripremilo redigirane kompromisne tekstove za sljedeće sastanke Radne skupine za porezna pitanja. Najnoviji kompromisni tekst predsjedništva naveden je u dokumentu WK 14524/2022.
8. Češko predsjedništvo pružilo je opsežna objašnjenja Radnoj skupini za porezna pitanja, među ostalim u obliku osnovnih informacija o određenim temama, što su delegacije pozdravile. Češko predsjedništvo osvrnulo se na širok raspon pitanja koja su postavile delegacije te je uspjelo uskladiti stajališta i pronaći kompromisna rješenja, uz istodobno poštovanje dugoročnih okolišnih ciljeva EU-a.

⁵ 14574/21.

⁶ 9874/22.

9. Neke od tema o kojima se najviše raspravljalo tijekom češkog predsjedanja, kojima su države članice općenito dale široku potporu, bile su sljedeće:
- (a) ukidanje načela „jednake razine oporezivanja” unutar iste kategorije proizvoda kako bi se državama članicama omogućila veća fleksibilnost u utvrđivanju poreznih politika radi dostatnog postizanja okolišnih ciljeva s pomoću vertikalnog rangiranja kategorija te s ciljem izbjegavanja paradoksalnih situacija u kojima bi se smanjile nacionalne porezne stope na proizvode, a time i porezni prihodi u nekim državama članicama;
 - (b) neovisno oporezivanje električne energije bez ikakvog upućivanja na energente kako bi se državama članicama omogućila primjena prilagođenije porezne politike;
 - (c) porezni tretman najosjetljivijih proizvoda, uključujući mogućnost primjene vremenski ograničenih odstupanja za te proizvode (biomasa, prirodni plin, ukapljeni naftni plin, vodik itd.) kako bi se državama članicama omogućila veća fleksibilnost za prilagodbu;
 - (d) ponovno uvođenje koncepta oporezivanja električne energije i prirodnog plina ovisno o njihovoj kvantitativnoj potrošnji i uporabi u poslovne ili neposlovne svrhe;
 - (e) postupno povećanje najniže razine oporezivanja u EU-u (u dva koraka) kako bi se za države članice osigurala viša razina pravne sigurnosti i smanjilo administrativno opterećenje za prenošenje u nacionalno zakonodavstvo;
 - (f) omogućivanje državama članicama da u određenoj mjeri definiraju koncept ranjivih kućanstava, uzimajući u obzir nacionalne okolnosti i širi socijalni aspekt;
 - (g) definicije proizvoda iz obnovljivih izvora i niskougljičnih proizvoda, posebno integriranje definicija u Direktivu o oporezivanju energije umjesto upućivanja na neporezne pravne akte;
 - (h) porezni tretman mješovitih proizvoda, posebno prilagodba sustava praktičnim potrebama poduzeća i poreznih uprava, jačanje sustava u pogledu poreznih prijevара i poboljšanje njegove pravne sigurnosti;
 - (i) pojašnjenje definicija metalurških i mineraloških procesa i određivanje vremenskog okvira za njihovo oporezivanje;
 - (j) uvođenje mogućnosti za države članice da u kasnijoj fazi uvedu porez na električnu energiju koja se upotrebljava za željeznički promet, podzemnu željeznicu, tramvaje i trolejbuse.

Iako češko predsjedništvo smatra da se rasprava o navedenim temama odvijala na djelotvoran način na razini Radne skupine za porezna pitanja, i dalje treba obaviti određeni tehnički rad na pronalaženju rješenja prihvatljivih svim državama članicama. Neke države članice još nisu u mogućnosti podržati tekst predsjedništva ili imati analitičke rezerve. Međutim, većina država članica izrazila je pozitivno mišljenje o predloženim promjenama i daljnjim koracima.

10. Neke od tema o kojima se raspravljalo tijekom češkog predsjedanja, o kojima je u određenoj mjeri postignut napredak, ali je na njima potreban daljnji rad, jesu sljedeće:

- (a) tempo postupne provedbe novih pravila i ukidanja nekih izuzeća za zrakoplovni i pomorski sektor, uključujući ribarstvo, uzimajući pritom u obzir geografske posebnosti država članica;
- (b) najniže razine oporezivanja u EU-u, uzimajući u obzir okolišne ciljeve Prijedloga direktive o oporezivanju energije (na primjer, raspravljalo se o postupnom pristupu u dvjema fazama, ali još se nije raspravljalo o točnim razinama oporezivanja);
- (c) više vremena za prilagodbu novim pravilima u različitim prijelaznim razdobljima, koja bi se trebala razmatrati zajedno u cijelom okviru buduće Direktive o oporezivanju energije, ali i u kontekstu trenutanih geopolitičkih okolnosti i kombinacije izvora energije u državama članicama;
- (d) interakcija buduće Direktive o oporezivanju energije s drugim predmetima uključenima u paket „Spremni za 55 %”, kao što je revizija sustava EU-a za trgovanje emisijama⁷, i s pravilima o državnim potporama (posebno s Uredbom o općem skupnom izuzeću koja se trenutačno revidira).

Unatoč intenzivnom radu na Direktivi o oporezivanju energije, zbog složenosti tog predmeta još nije postignut dogovor. Međutim, češko predsjedništvo smatra da su države članice predane nastavku rada na tom predmetu, posebno u vezi s navedenim temama, kako bi se pronašla kompromisna rješenja i u konačnici što prije postigao jednoglasan dogovor.

⁷ 10875/21.

III. PITANJA ZA MINISTRE I MINISTRICE

11. S obzirom na navedeno i kako bi se dobile političke smjernice o daljnjim koracima u vezi s Direktivom o oporezivanju energije, ministri i ministrice pozivaju se da izraze mišljenje o sljedećim pitanjima koja je pripremilo predsjedništvo:

1) Slažete li se da bi se daljnji rad trebao temeljiti na dosad ostvarenom napretku u vezi s Direktivom o oporezivanju energije, čime bi se državama članicama omogućilo da ispune dugoročne okolišne ciljeve EU-a te im se istodobno pružila dostatna fleksibilnost, uzimajući u obzir njihove nacionalne porezne sustave, osiguravajući pritom neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta?

2) Uzimajući u obzir činjenicu da je Direktiva o oporezivanju energije dio paketa „Spremni za 55 %”, slažete li se da bi se budućim radom trebalo nastojati postići kompromis kojim bi se postigla ravnoteža između najnižih razina oporezivanja u EU-u i trajanja prijelaznih razdoblja kako bi se uzele u obzir gospodarske, geopolitičke, geografske i socijalne okolnosti država članica, posebno u pogledu najosjetljivijih sektora?
